

Svenska Vykortsföreningens Nyhetsbrev

Nyhetsbrev nr 4 april 2018 ([\$Datum])

Hej [\$Fornamn]!

Välkommen till nyheter och vykortsbulletiner från Svenska Vykortsföreningen!

Innehåll

- [Hoppas Påsken varit Glad!](#)
- [Signaturförteckning nr 32 Skandinaviska Kortcentralen](#)
- [Kort-nytt nr 1 & 2/2018](#)
- [Elsa Beskow](#)
- [Aktuella mässor och aktiviteter](#)
- [Om nyhetsbrevet](#)

Hoppas Påsken varit Glad!

Svenska Vykortsföreningen hoppas påsken varit en riktigt Glad Påsk!

T.N.-s TUR- OCH RETURbiljett till Blåkulla är utgiven ca 1904 av Axel Eliasson.

Skall vinterns järngrepp äntligen släppa taget om landet? I avvaktan på det kan vi trösta oss med vykort!

Närmast kan ni träffa Svenska Vykortsföreningen redan nu på lördag den 7 april på samlarmässan i Enköping!

Enköping Kl. 9.30–15, Bergvretenhallen, Svartriskagatan 2, Enköping Arr: [Enköpings Filatelistförening](#).

Nästa egna arrangemang blir också det en bredare samlarmässa i anslutning till Gysinge Marknad.

Gysinge Vykorts- och Samlarmässa	Kl 10-15 den 9 juni. Kölnavägen 27, Gysinge Försäljning av vykort, bilder, fotografier, tidningar, böcker, filateli, pins och andra samlarsaker. Mässan sker i anslutning till Gysinge Marknad 9–10 juni. Arrangör Svenska Vykortsföreningen Christer Ögren , telefon 076-2113376.
----------------------------------	--

För fler aktiviteter se nedan "[Aktuella mässor och aktiviteter](#)"!

En liten tillbakablick till mars:

På årsstämman den 17 mars konstaterades att ett framgångsrikt 2017 lades till handlingarna. Vid årsskiftet 2017-18 hade vi passerat 400 medlemmar och fått ett genomgående positivt gensvar på vår satsning på Kort-nytt i sen 2016 ny skepnad och det nya namnet Svenska Vykortsföreningen.

Styrelsen omvaldes med samma ordförande: [Benny Kullinger](#) och övriga ledamöter som 2017: [Thorbjörn Persson](#), [Gunilla Kullinger](#), [Jan Fredriksson](#), [Arne Sandström](#), [Christer Ögren](#), [Hans Nylander](#) och [Lena Länta](#).

Ny förteckning snart klar!

Svenska Vykortssignaturer 32
Skandinaviska Kortcentralens vykortproduktion

AB Skandinaviska Kortcentralen (1929-1931)

Förteckningen innehåller dels signerade vykort av 12 olika konstnärer, dels topografiska kort. Följande beskrivning av förlaget är hämtad ur Arne Sandströms bok *Vykortets historia*.

AB Skandinaviska Kortcentralen bildades i Stockholm den 27 april 1929 bland annat av musikförläggaren Sig Hansson och artisten Nils Gustaf Granath. Verksamheten skulle omfattas förlagsverksamhet och liknande. Företagets adress var Drottninggatan 38 och man producerade bland annat vykort.

Verksamheten under det första året gick med 3 300 kronor i förlust. Även det andra året blev det en liten förlust. Den 30 maj 1931 försattes företaget i konkurs.

Vilka var de två företagsbildarna? Sig Hansson (1900-1968), mera känd under pseudonymen *Jules Sylvain*, var kompositör, manusförfattare och musiker. Han komponerade omkring 800 melodier, bland annat *Sig det i smor*. Under åren 1928-1934 ärev han även musikförlaget Edlirion Sylvain. Efter att ha bott på Fiji och haft bananplantage återkom han till Sverige 1931 och bildade AB Skandinaviska Musikförlaget.

Nils Gustaf Granath (1896-1937) var huvudsakligen reklamtecknare. Han bildade Föreningen Sveriges Affischekonstnärer. Han var designern under 1920- och 1930-talens en efterfrågad artist, framför allt som scenförfattare, men även som kompositör.

Tre exempel på AB Skandinaviska Kortcentralens vykort (KC-kort).
Höjst: Signerat vykort av Nils Gustaf Granath (nr 14). Mitt: Musikvykort "De sukraste ögon i världen" (nr 55). Höjst: Kamel. Slottet (topografiskt vykort nr 1).

Vykortförteckning Nr 32

Denna förteckning av AB Skandinaviska Kortcentralens vykortproduktion är sammanställd av Sten Schüssler. Utgiven av Svenska Vykortslöslningen år 2018.

Topografiska

Hittills är 53 topografiska KC-kort kända.

STOCKHOLM. I gamla husen. De mest gamla i de gamla städerna.

STOCKHOLM. Kungliga slottet. En av de största och vackraste byggnaderna i Stockholm. 1830. Foto av Nils Gustaf Granath. Utställningen 1930. Utställningen i Stockholm 1930. Foto av Nils Gustaf Granath. Utställningen i Stockholm 1930. Utställningen i Stockholm 1930. Utställningen i Stockholm 1930.

Porträtt

TORA TEJE

ERNST ROLF

Kortcentralens vykort

Vår 32:a vykortsförteckning är snart klar. Den tar upp Skandinaviska Kortcentralens vykortproduktion (KC-kort) och innehåller 323 signerade vykort inkl. musikvykort, 53 topografiska vykort och 14 porträtt av kända personer. Kortcentralen hade en kort livslängd. Den startades av Nils Gustaf Granath och Stig Hansson (mer känd som Jules Sylvain) år 1929 och gick i konkurs 1931. Den här förteckningen – liksom många av de tidigare – har sammanställts av Sten Schüssler.

Kommer att distribueras digitalt

Vi kommer inte att trycka förteckningen som tidigare utan den kommer huvudsakligen att distribueras i pdf-format. Den som vill kan få förteckningen utskrivet/kopierad i färg till självkostnadspris. Detaljerna är inte klara – mer information kommer i nästa Kort-nytt.

Förteckningen presenterar drygt 300 vykort tecknade av tolv konstnärer: Artelius, Brising, Britta D, Forss, Granath, Jobs, Jon-And, Nerman, PER, Rohman, Synnergren och Tiedemann. Här ett smakprov.

Vi fick också en givande presentation av Skandinaviska Kortcentralen, den kommande signaturförteckningen, nummer 32 i föreningens litteraturlista, av Benny Kullinger och Arne Sandström med närvaro av författaren, föreningens nestor Sten Schüssler.

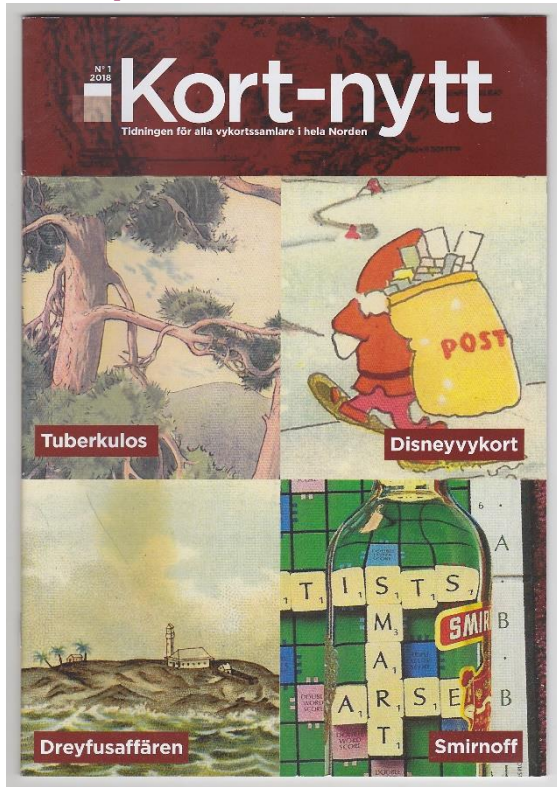
Sten har genom åren gjort många signaturförteckningar, den här gången har han tagit i och förtecknat utgivningen för ett helt förlag, KC-KORT som startades 1929 av Nils Gustaf Granath och Jules Sylvain. Förlaget blev inte långlivat men hann med en rad spännande signaturer och topografiska kort.

Till skillnad mot tidigare signaturförteckningar kommer vi i första hand att distribuera den digitalt utan kostnad för våra medlemmar.

Den som ändå vill ha en papperskopia i färgtryck kan fram till sista juli beställa den med ett mejl till info@samlavykort.se. Ange Namn, adress, mejl och om du är medlem eller inte samt antal ex.

Pris 70 kr + porto för medlemmar, 100 kr + porto för icke medlemmar.

Kort-nytt nr 1–2/2018

Den 14 mars landade Kort-nytt 2018/1 i min brevlåda!

För några veckor sen distribuerades Kort-nytt 2018 nr 1 till våra medlemmar men manusstopp för nummer 2 närmar sig redan med racerfart! Den 15 april vill vår redaktör ha in manus till sommarnumret!

Själv tänkte jag ägna krönikan åt död och begravning, Även om inte begravningsplatser tillhör de mest populära vykorterna så visst finns de.

Någon morbida egenskap tycks få både utgivare och samlare att söka döden på vykort i alla dess former – från barmhärtigt rogivande gravlundar till de mest fasansfulla sätten att gå hädan representeras på vykort. För min egen del kommer nog minnen av femton års dagligt cyklande via Sveriges mesta kändiskyrkogård, Norra begravningsplatsen i Solna, att sätta sina spår i artikeln.

Serien om Nationalföreningen mot tuberkulos finns det mer om, tex mer detaljer om utgivningen 1907, men detta får anstå till senare i år.

Tidningen skickas ut till våra medlemmar, något som ni enkelt blir med 150 kronor som betalas in på vårt plusgiro 467 48 88-5. Utanför Sverige kostar det! 225 SEK, betalas enklast till IBAN: SE15 9500 0099 6042 4674 8855 BIC: NDEASESS. Glöm inte namn, adress och mejl!

Medlemskapet gäller för kalenderåret, så fram till 1 oktober får nya medlemmar årets tidigare nummer utskickade i mån av tillgång.

Mer om Eugenie Beskow

Förra månadsbrevet skrev jag om Eugenie Beskow, en konstnär och författare som idag är så bortglömd att hennes vykort oftast attribueras till hennes svägerska Elsa Beskow. När jag skrev trodde jag att hon enbart gett ut ett begränsat antal julkort på Axel Eliassons konstförlag 1904 och möjligen några år till. Här fick jag dock bättre besked från vårt grannland Danmark där signaturexperten Per Sørensen meddelade:

Nogle af hendes vykort har også være solgt hos et danske forlag

V. P. KBHVN – Serie 8492 – 10 Dess.
Valdemar Petersens Forlag

De bedste hilsener

Per Sørensen

Tack Per för upplysningen!

Har inte sett det här kortet i svensk upplaga så det kan vara en unik dansk utgåva – eller kan någon annan i läsekretsen upplysa om det finns i svensk upplaga – och kanske fler länder? Jag har sett ett kort med finsk text utgivet av Axel Eliasson.

Annars tänkte jag ägna månadsbrevet åt svägerskan Elsa.

Elsa Beskow, signaturen EB eller E Beskow

Elsa Beskow, f. Maartman.

F. i Stockholm 1874^{11/2}; gift med pred. vid Djurs-holm N. Beskow. Elev vid Tekn. skolan i Sthlm 92—95. Tecknare. Bl. arbeten: illustrationer till ett flertal barnböcker, såsom »Sagan om den lilla lilla gumman», m. fl.

Elsa Beskow. Bild och biografi lånad från Facebook-gruppen Svenskt Porträttarkiv.

Elsa Maartman utbildade sig till teckningslärarinna på Tekniska skolans högre konstindustriella avdelning och träffade i samband med detta sin Natanael som utöver att ha läst teologi också gick på Konstakademien.

Tillsammans flyttade de till det nybyggda Djursholm. Långt ifrån dagens rikemansgetto där bratsen snortar kokain på röjarfester när föräldrarna är på konferens, var Djursholm under första tiden ett nybyggarsamhälle och hemvist för många kulturpersonligheter med radikala åsikter om samhälle och barnuppfostran. Hur barnen i Djursholm såg ut då ser ni nedan!

Börja ej någon försäljning förrän Ni sett prof på
"Julkvällen"
Sveriges äldsta och förnämsta jultidning.
Storartade öfverraskningar
bjudes läsaren i år, hvarför "Julkvällen" är den
most lätt sålda jultidningen. Ur innehållet
må framhållas särskildt:

"Mitt vackraste julminne", 25 st. bidrag af framstående per-
soner, såsom Riksmarskalken Fr.
von Essen, Öfverhofjägsmästaren V. Ankarcrona, Amiral Louis Palander,
Biskoparne Billing och von Schéele, Konstnärerna Carl Larsson och
C. Milles, humoristiska bidrag af Emil Norlander, "Hasse Z.", "Maja X."
Inga Berentz m. fl. I högsta grad intressant. — Något liknande har al-
drig förut varit i någon jultidning.

"Vid Siljan", stor plansch i färger efter A. Zorns uppseendeväckande
tafia, hvilken inköptes af Nationalmuseum för 8 000 kr.

Hundfamilj, plansch i färger efter en ny oljemålning af J. von Holst.
Förtjusande vacker och särdeles lämplig att inrama.

8 st. brevkort i färger efter "Mors lilla Olle", akvarellmål-
ningar af Elsa Beskow, de vackraste
barnbilder man kan tänka sig.
Afbildningar af allt detta och mera till finnes i profven.
som sändes gratis och portofritt.

AGENTER sökas på alla platser. Ytterst
förmånliga försäljningsvill-
kor. Begär prof genast från
Expeditionen af Julkvällen,
Vasagatan 50, Stockholm.

Hyll och inaknd denna kupong i öppet kuvert då portot endast är 4 öre.
Till Julkvällets Expedition, Stockholm
Undertecknad vill blifva agent för **Julkvällen** och
anhåller om prof och försäljningsvillkor.

Tydligt namn.....
och adress: .....

Annons för jultidningen Julkvällen den 18 oktober 1909: 8 st. brevkort i färger af Elsa Beskow.

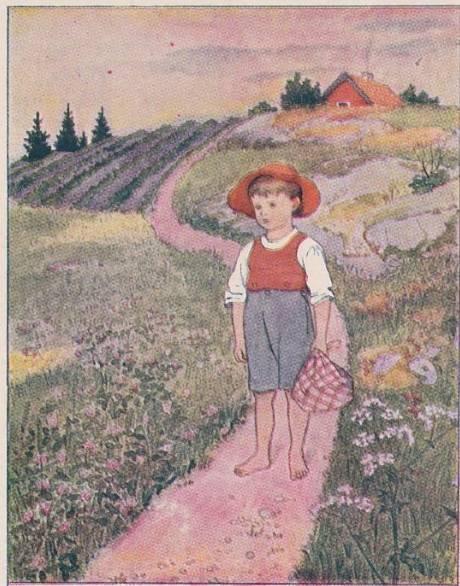
och andra visor".

Boken kom ut i en ny upplaga 1909 och samma år gavs 8 av målningarna också ut som vykort.

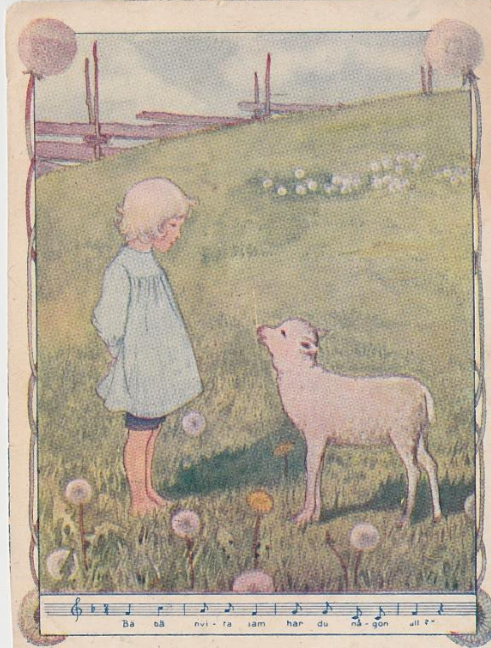
Jultidningsköparna fick vykortet som ett ark på tunt papper, där de själva fick klippa ut korten – något som tyvärr med all tydlighet brukar framgå av korten.

Djursholms villastad grundades 1889 av bankiren Henrik Palme vars bolag stod för det mesta av det nya områdets infrastruktur och sociala institutioner. Som moralisk ledstjärna lockades Victor Rydberg med mycket goda villkor att bosätta sig i samhället och runt honom samlades Anna Whitlock, skolgrundare, kvinnokampsorganisatör och Svenska Hem-grundare, Natanael Beskow, så småningom rektor för samskolan och pastor i kapellet (trots att han aldrig tagit ut prästvigning) och Erik Axel Karlfeldt. Jacob och Alice Tegnér flyttade ut till Djursholm redan våren 1891. Vid invigningen av Djursholms nya kapell fanns Alice Tegnér bakom orgeln. Hon var kantor och höll i sångundervisning på Djursholms Samskola.

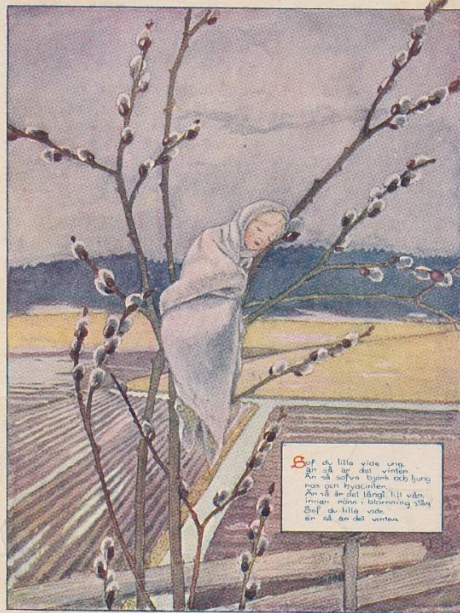
Alice Tegnér överraskades 1903 med en ovanlig födelsedagspresent från vännerna i Djursholm. Det var en mapp full med akvareller, målade av Elsa Beskow, med motiv från flera av hennes populära barnvisor. Barn från Djursholm, och flera av Elsas egna söner, hade stått modell för bilderna. Samma år gavs bilderna och visorna ut i en bok som fick namnet "Mors lilla Olle

"Världen är så stor så stor Lasse Lasse liten"

Bä bä rvi - ra sam här du nå - gon all t-

Sof du lilla videung,
 Än så är det vintern,
 Än så svårt tyngs och tungt,
 Men gån kryddurten,
 Än så är det långt,
 Men gån kryddurten,
 Än så är det vintern,
 Än så är det vintern.

Mors lilla Olle i skogen gick"

Världen är så stor så stor Lasse Lasse liten
 Sof du lilla videung

Bä Bä Hvita lamm
 Mors lilla Olle

Ekorn satt i granen

Småjantorna stå i dörren

Aa A, Vinter vill vi ha

En sockerbagare här bor i staden

De av er som gärna samlar originalen till tecknade vykort har en värdig utmaning här! Efter att gått i arv inom Alice Tegnér's familj såldes de ut genom Bukowskis runt millenniumskiftet. Sex av originalen finns nu på Nationalmuseum, fyra av dem för övrigt skänkta av professor Benny Andersson, enligt

uppgift en musiker som utan att kunna noter ändå skaffat sig en hyfsad försörjning och professors namn. Nationalmuseum har skrivit mer om originalen [här](#).

Elsa Beskow skapade en hel del teckningar som hamnade på vykort, både före och efter den avbildade Mors lille Olle-serien. Det första jag hittat är från 1903, ser ut att vara skridskoåkning på Idrottsparkens is.

Många av hennes kort har välgörenhets syfte: Barnens dag, Ungdomens Röda Kors, Nationalföreningen mot emigration. De flesta av hennes vykort har getts ut av Birkagården, en stiftelse grundad av Natanael Beskow och Ebba Pauli 1912 med inspiration från den engelska Settlement-rörelsen. Birkagården grundades i Birkastaden där de flesta invånarna arbetade på Rörstrandsfabriken. Hemgården siktade till att överbygga klassklyftorna och med eget arbete medverka till att arbetarna och deras familjer fick utbildning och rekreation.

Köp inga vykort med glitter!

...Varnar Svenska Dagbladet 26 juli 1910. Efter 1 juli samma år får dessa nämligen inte postbefordras!

Eftersom jag inte hittat att bestämmelsen upphävts antar jag att den gäller än. (Får erkänna att jag inte letat så noga). Därmed rekommenderas den som till äventyrs vill införliva slika tingestar i sin samling att inhandla dem på någon av de många mässor vi har framför oss för att undvika att säljaren nödgas distribuera kortet via post i strid med denna bestämmelse. 😊

Svenska Dagbladet den 26 juli 1910.

Aktuella mässor och aktiviteter

Visar aktiviteter de närmaste två månaderna, för längre perspektiv se [evenemangstips](#)

Apr	1	Vykortsbörsen	Kl 13-15 Café Gränden, Fatburs Kvarngata 4, vid Södra Station Stockholm
	6-7	SFF-dagarna, Malmö	Med stor frimärks- och vykortsmässa Fre 12-17, lö 9-13 Quality Hotel View, Stationstorg 29, Hyllie Arr: Sveriges FilatelistFörbund, Malmö Filatelistförening
	7	Mälardalsträff	Kl 10-15 Arboga Stadsbibliotek Arrangör: Arboga Frimärksklubb

	7	Samlarmässa	Enköping Kl. 9.30–15, Bergvretenhallen, Svartriskagatan 2, Enköping Arr: Enköpings Filatelistförening
	8	Nykøbing Falster	Danmarks största samlarmässa, kl 10-16 Nykøbing Falster Hallerne. Arrangör Nykøbing F. Frimærkeklub.
	14-15	Åbo. Vykortsmässa	Kl 10-16, Puolalan koulu, Kauppiaskatu 14, Arrangör: Finska vykortsförbundet Apollo
	21	Bergslagsträff med frimärken och vykort	Lindesberg , kl 10-15 Sandströms, Banvägen 26 (söderifrån th i andra rondellen). Arrangör Lindesbergs Frimärksklubb.
	21-22	Märsta. Antik- och samlarmässa	Lö kl 10-16, Sö kl 11-15 Vikingahallen, Vikingavägen 2. Arrangör Sigtunaortens samlarförening.
	28-29	Hudiksvall. Antik- & samlarmässa	Lö kl 10-16, Sö kl 10-15 Ishallen Gylis. Arrangör Hudiksvallsortens Samlarförening.
Maj	6	Vykortsbörsen	Kl 13-15 Café Gränden, Fatburs Kvarngata 4, vid Södra Station Stockholm
	10	Forshagamässan	Kl 10-15 Mässa med antikt och kuriosa. Ängevi ishall, Forshaga
	12	Ystamps 2018.	Ystad. Frimärks- och vykortsmässa, kl 10-15 Norreportskolans matsal, ingång Bruksgatan/Gosselmansgatan. Arrangör Ystads Filatelistförening.
	13	Vykortsmässa, nu även med frimärken	Olofström. kl 10-15 Folkets Hus. Östra Storgatan 24. Arrangörer Folkets Hus och Västra Blekinge Vykortsklubb.
Jun	3	Vykortsbörsen	Kl 13-15 Café Gränden, Fatburs Kvarngata 4, vid Södra Station Stockholm

9	Gysinge Vykorts- och Samlarmässa	Kl 10-15 Kölnavägen 27, Gysinge Försäljning av vykort, bilder, fotografier, tidninga, böcker, filатели, pins och andra samlarsaker. Mässan sker i anslutning till Gysinge Marknad 9–10 juni. Arrangör Svenska Vykortsföreningen Christer Ögren , telefon 076-2113376.
---	----------------------------------	---

Några andra tips för vykortsintresserade av tragiskt slag:

[Dömd till döden](#) - om brott och straff från medeltiden till vår tid

En utställning på Lödöse museum 17 mars 2018 – mars 2019.

Brott och straff brukar uppmärksammas när de hamnar på vykort, här får ni möjlighet att mer ingående följa brott och straff i Sverige sen medeltiden till våra dagar,

Boktipset: **Svenskarna i första världskriget**

Boken berättar om svenskt deltagande i och upplevelser av första världskriget, alltifrån svenska utvandrare till USA som kallades under fanorna i det nya landet, svenska konstnärer i Paris som deltog som främlingslegionärer, svenska officerare som gick med i tyska armén liksom flyktingars och krigsfångars väg genom Sverige – många ämnen som vi kan hitta spår av på de nu hundraåriga vykorterna från tiden. Många som Fabiansson stötte på i sin forskning ligger begravda på Norra begravningsplatsen, tex Anna Lindhagen som förstås vilar på Lindhagens kulle. Vill ni veta mer om boken berättar författaren i en intervju just på Lindhagens kulle i [Vetenskapsradion historia från 18 mars 2018](#).

Nils Fabiansson: Svenskarna i första världskriget, Carlsson Bokförlag.

Om nyhetsbrevet

Svenska Vykortsföreningens nyhetsbrev är ett organ för Svenska Vykortsföreningen, en ideell förening med övergripande syfte att främja intresset för vykort.

Du har fått nyhetsbrevet för att du är medlem eller för att du varit i kontakt med föreningens styrelse om information eller tex handlat med vykort.

Vi skickar också till företrädare för andra vykorts- och filatelistföreningar.

Vi är föreningsmedlemmar i Sveriges Filatelist-Förbund

Bästa hälsningar

Thorbjörn Persson
Marknadsansvarig i styrelsen för Svenska Vykortsföreningen.
Ryavägen 96, 191 63 Sollentuna
mobil: 0733–131220

Svenska vykortsföreningens Facebook-sida www.Facebook.com/Samlavykort

Hemsida: www.samlavykort.se

Svenska Vykortsföreningen